

Tálknafrjarðarhreppur

Deiliskipulagstillaga

Norður-Botn

Greinargerð ásamt umhverfismatsskýrslu

Dýrfiskur

Teiknistofan Eik ehf.
Suðurgata 12 • 400 Ísafjörður
s. 4560160 • www.teiknistofan.is

Skipulagsstofnun

Mótt.: 23. okt. 2014
Málnr.

201405017

Greinargerð

Október 2013

Breytt í ágúst 2014 og
október 2014, sjá kafla 1.2

Deiliskipulag þetta sem fengið hefur meðferð í samræmi við ákvæði 41. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 var samþykkt í bygginga- og umhverfisnefnd þann 15.10 2013 og í hreppsnefnd þann 30.9. 2014.

Tillagan var auglýst frá 9. desember 2013 með athugasemdafresti til 24. Janúar 2014.

Auglýsing um gildistöku deiliskipulagsins var birt í B-deild Stjórnartíðinda þann _____ 20__.

Sveitarstjóri
Tálknafjarðarhrepps

Efnisyfirlit

1	Forsendur	5
1.1	Markmið.....	5
1.2	Málsmeðferð og kynning	5
1.3	Önnur skipulagsgögn	6
1.4	Staða skipulags.....	6
1.5	Umhverfismat.....	8
1.6	Staðhættir.....	10
1.6.1	Skipulagssvæðið.....	10
1.6.2	Núverandi byggð	10
1.6.3	Núverandi starfsemi	11
1.6.4	Jarðvarmi	13
1.6.5	Náttúrufar.....	13
1.6.6	Náttúruminjar	13
1.6.7	Menningarminjar	13
1.6.8	Náttúruvá	14
2.	Umhverfismat	16
2.1	Valkostir	16
2.2	Umhverfispættir, viðmið og vísar	16
2.3	Möguleg áhrif mismunandi valkosta	18
2.4	Áhrif uppbyggingar (valkostir 2 og 3).....	20
2.4.1	Náttúra	20
2.4.2	Fornminjar.....	21
2.4.3	Áhrif á aðra nýtingu	21
2.5	Niðurstaða umhverfismats.....	21
3.	Deiliskipulag.....	23
3.1	Landnotkun	23
3.2	Lóðir.....	23
3.3	Byggingarreitir.....	23
3.4	Gerð bygginga og hæðarlega	24
3.5	Bílastæði og vinnusvæði	25
3.6	Eldistjarnir	25
3.7	Borholur.....	25

Norður-Botn

3.8	Efnistaka	25
3.9	Veitur	26
3.10	Vegir	26
3.11	Lýsing.....	26
3.12	Aðföng og úrgangur.....	26
3.13	Gönguleiðir.....	27
3.14	Frágangur	27
3.15	Menningarminjar	27
3.16	Vöktun.....	28
	Heimildaskrá.....	29

1 Forsendur

1.1 Markmið

Markmið framkvæmdarinnar er að stækka núverandi fiskeldisstöð í landi Norður-Botns¹. Lögð er áhersla á að framkvæmdin, sem og starfsemin, verði í sátt við umhverfið.

1.2 Málsmeðferð og kynning

Í tengslum við breytingu á gildandi aðalskipulagi gerðu landeigendur Norður-Botns athugasemd við það. Óskað var m.a. eftir að iðnaðarsvæðið sem þar er staðsett yrði skilgreint með skýrari hætti og að fjallað væri um nýtingu jarðvarmans. Vegna umfangs athugasemdarinnar samþykkti hreppsnefnd að hefja vinnu við nýja breytingu á aðalskipulaginu. Skipulagslýsing vegna breytingarinnar var auglýst frá 18. apríl til 10. maí 2013.

Þar sem allar meginforsendur deiliskipulagsins liggja fyrir í breyttu aðalskipulagi er fallið frá gerð deiliskipulagslýsingar í samræmi við 3. mgr. 40. gr. skipulagslaga nr. 123/2010.

Á 47. fundi sínum þann 15. október 2013 samþykkti byggingarnefnd að fela skipulagsfulltrúa að auglýsa deiliskipulagstillöguna. Hreppsnefnd samþykkti jafnframt að auglýsa tillöguna á 461. fundi sínum þann 13. nóvember 2013.

Fiskistofa gerði athugasemd við deiliskipulagstillöguna og benti á að umsögn sérfræðings vegna mögulegra áhrifa framkvæmda á lífríkið væri ein af forsendum fyrir leyfisveitingu. Í kjölfarið var leitað til Náttúrustofu Vestfjarða sem gerði athugun á búsvæðum og seiðabúskap í Botnsá, sem birt er í skýrslu dags. ágúst 2014. Eftirfarandi köflum hefur verið breytt í greinargerð í samræmi við niðurstöður athugunarinnar:

Kafli 1.6.5 Náttúrufar

Kafli 2.3 Möguleg áhrif mismunandi valkosta

Kafli 2.4.1 Náttúra

Kafli 3.8 Efnistaka

Skipulagstillagan var send Skipulagsstofnun til yfirferðar og svaraði stofnunin í bréfi dags. 20. maí 2014. Í kjölfarið var umfjöllun og skilmálar í greinargerð gerðir skýrari. Breytingarnar eru eftirfarandi:

Kafla 1.6.3 Núverandi starfsemi er bætt inn.

¹ Jörðin skiptist í tvær jarðir; Norður-Botn I og II, með landnúmer 140294 og 140303, fastanúmer 212-4347 og 212-4282. Á tímabilum var áður margbýlt á jörðinni. Aðeins slægjulandi var skipt milli jarðanna en annað land var óskipt. Þar sem land jarðanna er að mestu óskipt og þær í eigu sama aðila verður að jafnaði fjallað um þær í eintölu í deiliskipulaginu, þ.e. sem Norður-Botn, enda er það málvenja á svæðinu.

Fjallað er um vöktun í kafla. 2.5. Jafnframt var bætt við kafla um vöktun vegna fiskeldis og efnistöku, þ.e. kafla 3.16 vöktun.

Fjallað er skýrar um efnismagn og frágang náma kafla 3.8.

Fjallað er skýrar um frárennsli og fráveitu í kafla 3.9.

Fjallað er skýrar um meðhöndlun úrgangs í kafla 3.12

Að auki var sótt um undanþágu til Umhverfisstofnunar frá grein 5.3.2.14 í skipulagsreglugerð vegna fjarlægðar mannvirkja nær vötnum, ám eða sjó en 50 m og grein 32 í Vegalögum, sbr. kafla 3.3 um byggingarreiti. Umhverfisstofnun leitaði umsagnar Skipulagsstofnunar. Skipulagsstofnun gaf umsögn dagsetta 30. maí 2014 en stofnunin gerði ekki athugasemd við að undanþágan yrði veitt.

Vegagerðin gerði ekki athugasemd við að undanþága væri veitt frá grein 32 í Vegalögum. Hinsvegar gerði hún athugasemd við fjölda vegtenginga að landi Hjallatúns. Deiliskipulagið fjallar ekki um skipulag Hjallatúns, einungis voru sýndar núverandi vegtengingar. Til að bregðast við athugasemd Vegagerðarinnar var skipulagsmörkum breytt þannig að umræddar vegtengingar væru utan þessa deiliskipulags.

Þegar ofangreindar breytingar höfðu verið gerðar var skipulagstillagan send Skipulagsstofnun að nýju til yfirferðar. Skipulagsstofnun gerði athugasemdir í bréfi dags. 11. september 2014, varðandi gögn sem liggja þyrftu fyrir.

Í kjölfarið voru settar inn ítarlegri upplýsingar um fráveitu á uppdrátt 1 og í kafla 3.9 í greinargerð.

1.3 Önnur skipulagsgögn

Norður-Botn. Deiliskipulagstillaga – uppdráttur 1, dags. október 2013. Mkv. 1:2.500, blaðst. A1.

Norður-Botn. Deiliskipulagstillaga – uppdráttur 2, dags. október 2013. Mkv. 1:2.500, blaðst. A1.

1.4 Staða skipulags

Ekkert deiliskipulag er í gildi á svæðinu, en deiliskipulag fyrir virkjun Kelduár er unnið og auglýst samhliða þessu skipulagi. Það skipulag liggur norðan þessa skipulags og tekur til neðri hluta áráttarinnar í landi Eysteinsyrar og Norður-Botns.

Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006-2018 sem nær yfir skipulagssvæðið var staðfest í desember 2006. Þar er gert ráð fyrir fiskeldi í botni fjarðarinnar. Til að gera skilgreiningu svæðisins skýrari og nákvæmari var gerð breyting á aðalskipulaginu sumarið 2013.

Markmið breytingarinnar er að gera mögulegt að stækka fiskeldisstöð í Norður-Botni og sem nýta á jarðhita á svæðinu. Breytingin uppfyllir markmið gildandi

aðalskipulags þar sem sveitarfélagið vill stuðla að uppbyggingu iðnaðarsvæða til að renna styrkari stoðum undir byggð á svæðinu og stuðla að frekari rannsóknum á nýtingarmöguleikum jarðhita.

Í aðalskipulagi Tálknafjarðarhrepps 2006-2018 m.s.br. er allt land jarðarinnar undir 200 m.y.s. er skilgreint sem *landbúnaðarsvæði* að undanskildum átta svæðum sem sýnd eru með afmörkun eða hringtákn á uppdrætti. Þetta eru *iðnaðarsvæði* (merkt I3, I9, I10, I11 og I12), *námusvæði* (merkt E2 og E3) og *svæði fyrir þjónustustofnanir* (merkt S2).

Markmið aðalskipulagsins m.s.br. varðandi iðnaðarsvæði eru:

- a. Stuðlað verði að uppbyggingu iðnaðarsvæða til að renna styrkari stoðum undir byggð á svæðinu.
- b. Stuðlað verði að frekari rannsóknum á nýtingarmöguleikum jarðhita.

Gert er ráð fyrir fimm iðnaðarsvæðum í landi Norður-Botns (merkt I3, I9, I10, I11 og I12), en eitt þeirra liggur einnig í landi Eysteinseyrar (merkt I9). Svæði merkt I3, I10, I11 og I12) eru ætluð fyrir fiskeldi og/eða heitavatnsborholur, en svæði merkt I9 er ætlað fyrir smávirkjun.

Í umhverfimati gildandi aðalskipulags eru áhrif atvinnulífs til umfjöllunar, en þar segir:

„Þegar umhverfisáhrif atvinnulífs eru metin kemur í ljós að efling atvinnulífs hefur óveruleg áhrif á flesta þætti en jákvæð áhrif á hagræna og félagslega þætti umhverfisins. Styrking atvinnulífs og aukin fjölbreytni í störfum hefur tvímælalaust jákvæð áhrif á samfélagið þar með auknum störfum íbúum fjölgar og minni hætta á atgervisflótta.“

Í umhverfismati aðalskipulagsbreytingarinnar eru metin sjónræn áhrif hennar sem og áhrif á gróður og dýralíf, menningarminjar, landnotkun, samfélag og vatnafar. Niðurstaða matsins er að áhrifin á alla þessa þætti er óveruleg.

Markmið aðalskipulagsins varðandi landbúnaðarsvæði eru:

- a. Stefnt að eflingu skógræktar á svæðinu til viðarframleiðslu, útivistar, skjóls og landbóta.
- b. Að skógrækt öðlist viðurkenningu sem þýðingarmikil atvinnugrein.
- c. Stöðu landbúnaðar sem atvinnugreinar þarf að styrkja og leita leiða til uppbyggingar ýmissa stoðgreina hans. Með því er stefnt að þróun hefðbundinna búgreina í sátt við umhverfi sitt.

Markmið aðalskipulagsins varðandi efnistökusvæði er:

Séð verði fyrir nægu framboði efnistökusvæða fyrir ýmiss konar byggingastarfsemi.

1.5 Umhverfismat

Fiskeldi, þar sem ársframleiðsla er 200 t eða meiri og fráveita er til sjávar, er tilkynningarskyld skv. lögum nr. 106/2000 um mat á umhverfiáhrifum. Þar með er deiliskipulagið háð umhverfismati skv. lögum nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana. Aðrir þættir tillögunnar eru vel innan þeirra marka sem tilgreind eru í viðauka laga nr. 106/2000.

1.6 Staðhættir

1.6.1 Skipulagssvæðið

Stærð skipulagssvæðisins, sem er í landi Norður-Botns í botni Tálknafjarðar, er um 130 ha. Deiliskipulagið tekur til svæðis í botni fjarðarins frá Keldeyri, um heimatúnin vestur fyrir Botnsá og fram dalinn þar sem núverandi borholur og vatnslagnir eru. Hjallatún er utan skipulagssvæðisins sem liggur að öðru leyti fjarri landamerkjum. Fiskeldi er þegar starfrækt í þremur byggingum sem standa á heimatúni Norður-Botns. Eldistjarnir eru í fjörunni neðan bygginganna og á Keldeyri.

Mannvirkin, sem eru nokkuð farin að láta á sjá standa nærri sjó, þar sem þjóðvegurinn þverar jörðina. Svæðið einkennist af túnum og talsverðar leirur eru í fjarðarbotninum. Inn af honum er Botnsdalur sem er nokkuð flatlendur og einkennist af áreyrum er innar dregur, þar sem Botnsá rennur. Hlíðarnar eru fremur ávalar og lynggrónar.

Aðliggjandi jarðir eru Eysteinseyri að norðanverðu og Höfðadalur að vestanverðu en að sunnanverðu nær jörðin að sveitarfélagsmörkum á heiðum. Landamerki Norður-Botns og Eysteinseyrar eru í Kelduá en önnur landamerki liggja fjær skipulagssvæðinu. Í landi Norður-Botns er einnig landspildan Hjallatún og er hún sýnd á skipulagsupprætti.

Um skipulagssvæðið liggur þjóðvegur 63 Bíldudalsvegur, en vegurinn liggur frá Patreksfirði til Tálknafjarðar og Bíldudals.

Gönguleiðir liggja annars vegar um fjarðarbotninn og vestur Botnsheiði og hins vegar að austanverðu á Miðvörðuheiði.

Tvær opnar efnisnámur eru í árfarvegi Botnsár, beggja vegna þjóðveggar. Efníð sem þar fæst er mól/sandur. Rétthafi námanna er landeigandi.

1.6.2 Núverandi byggð

Núverandi mannvirki á svæðinu eru samtals 836,9 m² í þremur sambyggðum byggingum sem standa á heimatúninu, þ.e. 798,2 m² bygging sem núverandi eldi er starfrækt í og 38,7 m² bílskúr. Um 3 ha eldistjarnir eru í fjörunni neðan bygginganna en á Keldeyri eru um 0,7 ha eldistjarnir.

Á jörðinni hefur verið stundað fiskeldi allt frá síðari hluta síðustu aldar, en með hléum þó. Dýrfiskur hf. hefur starfrækt þar seiðaeldi síðustu ár. Landbúnaður hefur ekki verið stundaður þar síðan árið 1966, og er hún því í eyði sem bújörð þó tún séu nytjuð.

Mynd 1-2. Núverandi eldisstöð í Norður-Botni er fyrir miðri mynd, neðan hennar sjást eldistjarnirnar. Til vinstri, ofan vegar, er Hjallatún. (mynd: EFG)

Fimmtán borholur eru á jörðinni, þ.e. ellefu heitavatnsholur og fjórar kaldavatnsholur, sjá einnig kafla 1.6.3 Jarðvarmi. Allar heitavatnsholurnar og tvær kaldavatnsholur eru innan skipulagssvæðisins en tvær kaldavatnsholur eru utan þess.

Innan jarðarinnar, efst á Keldeyri og utan skipulagssvæðisins, er aðveitustöð Landsnets og Orkubús Vestfjarða. 66kV lína liggur frá Mjólka í Arnarfirði í aðveitustöðina um Dufandalsheiði og áfram yfir leirur í fjarðarbotninum til Patreksfjarðar. 33kV lína liggur til Bíldudals og 11kV lína liggur út með Tálknafirði.

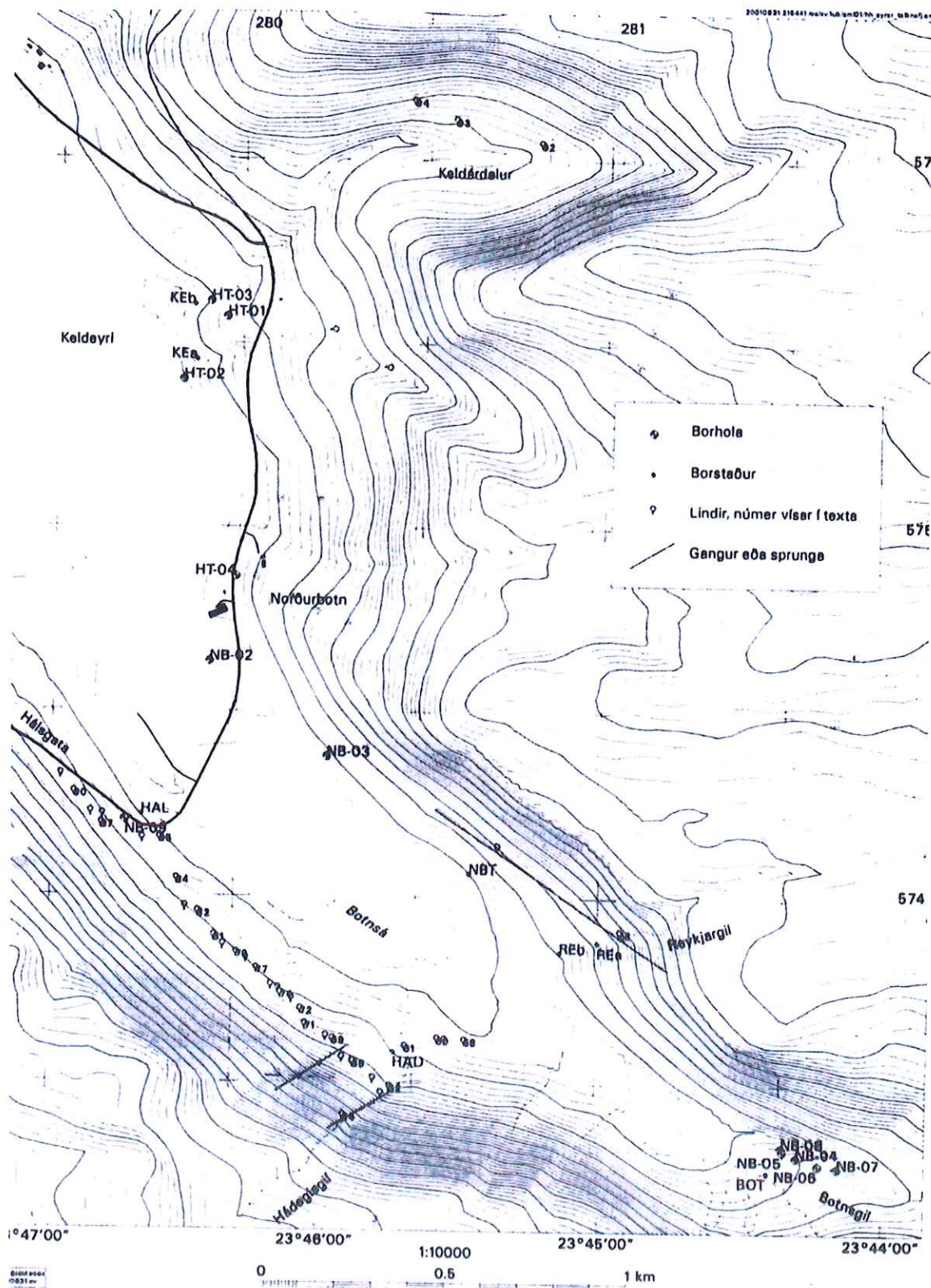
Lítill virkjun/rafstöð er landi Hjallatúns, þar sem vatn er leitt úr Reyðarlæk, utan skipulagssvæðisins. Vatni frá henni veitt í núverandi eldisstöð í Norður-Botni. Að auki renna um 40 l/s um læk til sjávar.²

1.6.3 Núverandi starfsemi

Landeigandi rekur fiskeldi í núverandi byggingum og eldistjörnum á jörðinni, skv. rekstrarleyfi til fiskeldis, nr. IS-36085, frá maí 2012. Leyfið heimilar seiðaeldi á laxi og regnbogasilungi á landi með afrennsli í sjó. Heimilt er að framleiða allt að 200 t af seiðum á ári. Árið 2012 var framleiðslan 58,7 t eða 505 þúsund seiði, og 30,9 t árið 2013 eða 351 þúsund seiði. Áætluð framleiðsla ársins 2014 er 100 t eða 400 þúsund seiði. Fráveita og meðhöndlun úrgangs er í samræmi við rekstarleyfið.

² Minnisblað ÞHH 10. júní 2012.

Norður-Botn

Mynd 1-3. Borholur í landi Norður-Botns. Á myndina vantar eina borholu næst holu merktri NB-02 (Orkustofnun – ÞHH-KS-2001-12).

1.6.4 Jarðvarmi

Heitt vatn er að finna á jörðinni, en þar eru ellefu heitavatsborholur frá árunum 1987-92. Fimm holur eru innarlega í dalnum við Botnsgljúfur, ein í austurhlíð dalsins, tvær við eldistjarnirnar neðan heimatúnsins og þrjár á Keldeyri. Fjöldi linda og bergganga er á jörðinni og hefur víða verið leitað eftir heitu vatni á svæðinu, en enga hveru, laugar eða ölkeldur er þó þar að finna á yfirborði.^{3 4 5}

1.6.5 Náttúrufar

Gróðurfar á svæðinu hefur lítið verið rannsakað en líklegt er að það sé svipað og víðast í nágrenninu. Allt heitt vatn er fengið með borun og því eru engin sérstæð vistkerfi tengd jarðvarma. Stærstur hluti svæðisins ber einkenni fyrri landbúnaðarnota.

Talsverðar leirur eru í botni fjarðarins en þær hafa ekki verið rannsakaðar. Gera má ráð fyrir að lífríkið þar sé með svipuðum hætti og víðast á sunnanverðum Vestfjörðum. Lax gengur síðsumars í Botnsá, en veiði er þó lítil. Hvorki lax né silungur gengur í Kelduá.

Sumarið 2014 vann Böðvar Þórisson hjá Náttúrustofu Vestfjarða athugun á búsvæðum og seiðabúskap í Botnsá og hve langur fiskgengi hluti ársinnar er. Skv. niðurstöðum rannsóknarinnar er Botnsá fiskgegnd inn í eða við mynni Botnsgljúfur, sem er um 3 km. Ágætis aðstæður eru fyrir bleikju í ánni, en ekkert laxaseiði fannst og einungis eitt urriðaseiði. Líklegt er þó talið að lax komi í ána til hrygningar í litlu mæli. Fjöldi bleikjuseiða var nokkur. Efnistaka hefur verið stunduð á svæðinu um. Árfarvegurinn hefur verið þrengdur og er straumhraði þar því meiri en ella, en það gæti haft áhrif á bleikjuseiði. Í skýrslunni kemur fram að hægt sé að lágmarka neikvæð áhrif malartekjunnar með mótvægisáðgerðum, s.s. með breikkun farvegarins.

1.6.6 Náttúruminjar

Engar náttúruminjar eru skráðar í landi Norður-Botns.

1.6.7 Menningarminjar

Fornleifakönnun var unnin fyrir landeiganda í haustið 2012. Fram kemur að heimildir bendi til að bærinn hafi verið í byggð á miðöldum, en heimildir um

³ Þórólfur H Hafstað o.fl. 2001.

⁴ Minnisblað PHH 10. júní 2012.

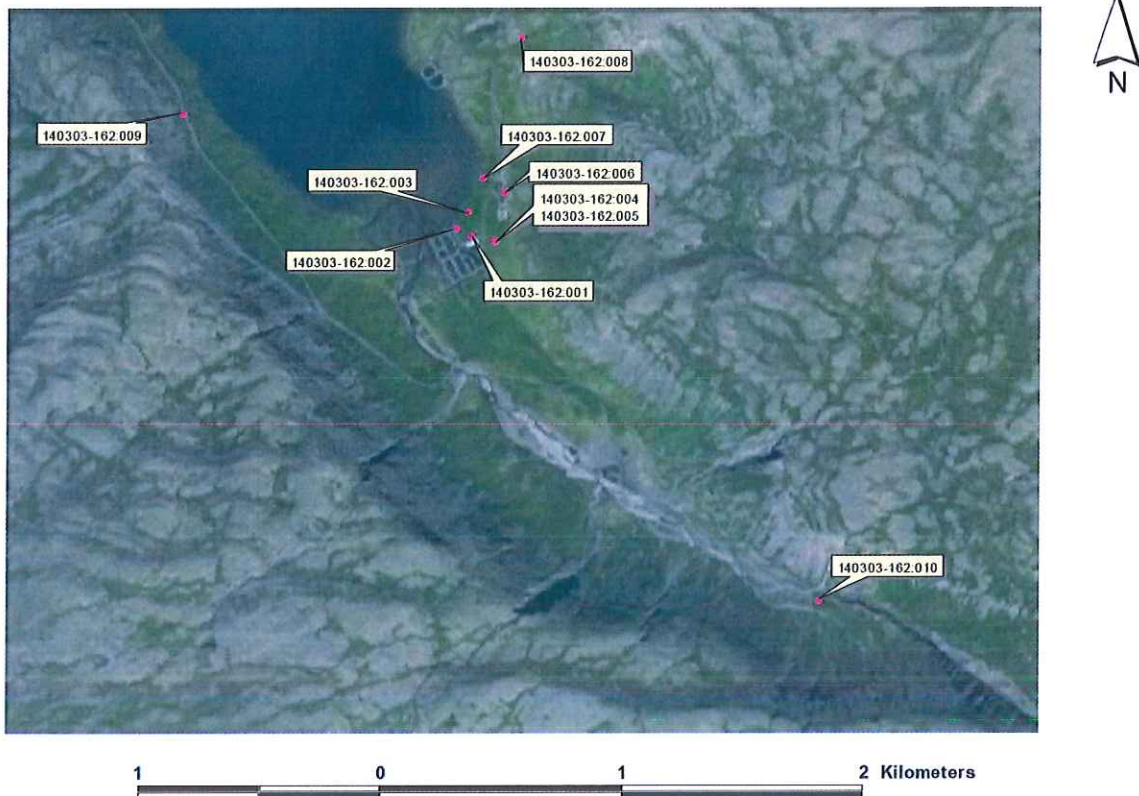
⁵ Minnisblað PHH 23. ágúst 2012.

bænhús á jörðinni benda til þess að jörðin hafi verið komin í byggð þegar á 11. öld. Fjórbylt var á jörðinni frá fyrri hluta 18. aldar til fyrri hluta 20. aldar.⁶

Heimildir eru um 22 minjastaði á jörðinni en við könnun reyndist aðeins unnt að staðsetja 7 þeirra. Við vettvangskönnun bættust 3 staðir við sem ekki voru til heimildir um. Engin þessara minja er friðlýst, en þær njóta friðunar skv. 3. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012.

Líklegt er að nokkrir minjastaðir hafi raskast við fyrri framkvæmdir á svæðinu. Tveir minjastaðir (merktir F1 og F2 á uppdraetti 1) eru í mikilli hættu vegna nálægðar við fyrirhugað framkvæmdasvæði, þ.e. bæjarhóll og lítil tóft.⁷ Að auki getur minjastaður (merktur F10 á uppdraetti 2) verið hættu vegna vatnsleitar.

Í kjölfar fornleifakönnunarinnar var framkvæmdasvæðið fært fjær minjastöðum en upphaflega var fyrirhugað, til að minnka hættu á frekara raski.

Mynd 1-4. Skráðar fornminjar í landi Norður-Botns (Ragnar Edvardsson 2012).

1.6.8 Náttúruvá

Leitað var til Veðurstofu Íslands um mat á því hvort þörf væri á ofanflóðahættumati vegna atvinnustarfsemi á svæðinu. Niðurstaða

⁶ Ragnar Edvardsson 2012, bls. 13.

⁷ Ragnar Edvardsson 2012, bls. 13-14.

Veðurstofunnar barst 30.8.2012. Þar segir að stofnunin telji að ekki sé þörf á að gera formlegt ofanflóðahættumat fyrir atvinnustarfsemi, enda fyrirhuguð framkvæmd vel staðsett m.t.t. ofanflóða. Niðurstaða Veðurstofunnar er birt í viðauka.

Hætta vegna hækkunar sjávar eða sjávarflóða hefur ekki verið metin á skipulagssvæðinu. Svæðið þar sem gert er ráð fyrir byggingum liggur nærri sjó en ljóst er talið að sjávarborð muni hækka í framtíðinni auk þess sem landsig er víða utan gosbeltisins, m.a. á Vestfjörðum. Í kafla 4 *Um flóðastrendur og landbrotsstrendur* í skýrslu Fjarhitunar hf. frá 1995 er Tálknafjörður talin með þeim stöðum þar sem mjög lítil hætta er á landbroti eða sjávarflóðum. Leiða má líkur að því að flóðahættan sé hvað minnst innst í firðinum, þar sem skjól er fyrir úthafsöldu.

Gólfkóti núverandi bygginga er í um 5 m hæð yfir sjávarmáli. Þrátt fyrir að byggingarreitir liggi nálægt sjó er landhæð það mikil að ekki er líklegt að hætta stafi af hækkun sjávarborðs á eðlilegum líftíma mannvirkja.

2. Umhverfismat

Skv. lögum nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana er deiliskipulag fyrir fiskeldi, þar sem ársframléiðsla er 200 t eða meiri og fráveita er til sjávar, háð umhverfismati áætlana. Í 6. gr. laganna segir að meta skuli líkleg veruleg umhverfisáhrif af framkvæmd áætlunarinnar og raunhæfra valkosta við hana. Umhverfismatið, aðferðir og niðurstöður þess, er fléttað inn í greinargerð deiliskipulagsins.

Umhverfismatinu er ætlað að stuðla að sjálfbærri þróun með því að leggja umhverfis-, félagsleg-, og efnahagsleg sjónarmið til grundvallar við deiliskipulagsgerðina. Þannig er leitast við að lágmarka neikvæð áhrif og að sama skapi hámarka þau jákvæðu í deiliskipulaginu. Í umhverfismatinu er fjallað um varanleika áhrifa, afturkræfni og hversu víðtæk þau kunna að verða.

2.1 Valkostir

Fjallað er um þrjá valkosti í umhverfismatinu og skoðað hvaða áhrif þeir eru líklegir til að hafa á mismunandi umhverfisþætti. Jafnframt er skoðað hvernig þeir samrýmast markmiðum fyrirhugaðs deiliskipulags, sem og markmiðum Aðalskipulags Tálknafjarðarhrepps 2006-2018 m.s.br. Valkostirnir eru:

- Óbreytt ástand (takmörkuð starfsemi í óbreyttum byggingum)
- Uppbygging í tengslum við núverandi byggingar á heimatúninu
- Uppbygging á Keldeyri

2.2 Umhverfisþættir, viðmið og vísar

Umhverfisþættir eru þeir þættir umhverfismatsins sem framkvæmd eða áætlun getur haft áhrif á. Til að hægt sé að meta umfang og vægi áhrifa eru skilgreind viðmið sem m.a. er að finna í lögum og reglugerðum, skipulagsáætlunum og stefnuskjölum stjórnvalda. Umhverfisvísar verða notaðir til að meta ástand umhverfisþáttanna. Taflan að neðan sýnir umhverfisþætti, viðmið og vísa sem áætlað er að byggja matið á.

Í lögum um umhverfismat áætlana er umhverfi skilgreint sem „samheiti fyrir samfélag, heilbrigði manna, dýr, plöntur, líffræðilega fjölbreytni, jarðveg, jarðmyndanir, vatn, loft, veðurfar, eignir, menningararfleif, þ.m.t. byggingarsögulegar og fornleifafræðilegar minjar, landslag og samspil þessara þátta.“ Val á umhverfisþáttum tekur mið af því.

Tafla 2-1. Umhverfispáttir, vísar og viðmið.

Umvhverfispáttur Tengsl	Vísar	Viðmið
Atvinnulíf, þjónusta og íbúapróun Aukin starfsemi getur eflt atvinnulífið í sveitarfélaginu og haft áhrif á aðra þróun innan þess.	Staða atvinnulífs Hagvöxtur Fjölbreytni Þjónustustig Íbúafjöldi	Sóknaráætlun landshluta Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006-2018 Byggðaáætlun fyrir Vestfirði
Eignir og efnisleg verðmæti Framkvæmdir geta haft áhrif á gildi eigna, m.a. vegna truflunar, breyttrar ásjýndar eða aukinnar eftirspurnar.	Þróun fasteignaverðs Nýting mannvirkja	Fasteignamat Samanburður við önnur verðmæti
Landslag Framkvæmdir breyta ásjýnd svæðisins. Sjónrænt áhrifasvæði getur verið stórt.	Ásjýnd Fágæti Nýtingarsaga	Náttúruminjaskrá Evrópski landslagssáttmálinn
Mannvirki, menningarminjar og saga Framkvæmdir geta raskað sögu- og menningarminjum	Hættumat fornleifa Ásjýnd Staðsetning mannvirkja Byggingarstíll	Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006-2018 Þjóðminjalög nr. 107/2001
Gróður og dýralíf Affall til sjávar frá fiskeldi og hugsanleg mengunarslys geta haft áhrif á lífríki sjávar, jafnvel líffræðilega fjölbreytni á svæðinu. Framkvæmdir geta haft áhrif á gróður og dýralíf, s.s. truflun á dýralífi og skerðing á ákveðnum gróðurlendum eða plöntutegundum.	Fiskgengd Tegundir á valista Rask á vistkerfi Búsvæði fugla	Náttúruminjaskrá Náttúruverndaráætlun Velferð til framtíðar: Stefnumörkun stjórnvalda til 2020 Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006-2018 Lög um náttúruvernd nr. 44/1999 Lög um lax- og silungsveiði nr. 61/2006
Vatn Öflun heits og kalds vatns getur haft áhrif á vatnsbúskap sem og jarðfræðilega og líffræðilega þætti.	Vatnsgæði Vatnsrennsli	Velferð til framtíðar: Stefnumörkun stjórnvalda til 2020 Lög um rannsóknir og nýtingu á auðlindum í jörðu, nr. 57/1998 m.s.br.
Innviðir, heilsa og öryggi Ofanflóð og hugsanleg hækkun sjávarborðs hafa áhrif á öryggi. Aðgengi að innviðum, s.s. samgöngum, raforku og neysluvatni hefur áhrif á starfsemina.	Hækkun sjávarborðs Ofanflóðahætta Aðgengi og gæði innviða	Velferð til framtíðar: Stefnumörkun stjórnvalda til 2020 Lög nr. 49/1997 um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum. Reglugerð 505/2000 m.s.b. um hættumat vegna ofanflóða, flokkun og nýtingu hættusvæða og gerð bráðabrigðahættumats. Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006-2018

Útivist og upplifun Framkvæmdin getur haft áhrif á aðgengi að útivist og upplifun á svæðinu. Útivist og upplifun íbúa og gesta eru ein af forsendum fyrir lífsgæðum.	Aðgengi	Velferð til framtíðar: Stefnumörkun stjórnvalda til 2020 Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006-2018
--	---------	---

2.3 Möguleg áhrif mismunandi valkosta

Mat á áhrifum deiliskipulagsins byggir á þeim gögnum sem nú liggja fyrir s.s. fornleifakönnun, ofanflóðahættumati og vatnsrannsóknnum ásamt ýmsum athugunum á náttúru.

Tafla 2-2. Umhverfisáhrif mismunandi valkosta.

Umhverfisþáttur	Valkostir		
	1. Óbreytt ástand	2. Uppbygging í tengslum við núverandi byggingar á heimatúninu	3. Uppbygging á Keldeyri
<i>Andrúmsloft</i>	0 Engin breyting.	0 Óveruleg áhrif.	0 Óveruleg áhrif.
<i>Mannvirki, menningarminjar og saga</i>	0 Engin breyting.	- Nálægð við minjar er mikil og hætta á að þær geti spillst er nokkur.	0/+ Engar þekktar minjar eru á svæðinu. Með því að flytja uppbygginguna á Keldeyri er minjum á núverandi svæði hlíft.
<i>Atvinnulíf, þjónusta og íbúapróun</i>	0 Engin breyting.	+ Uppbygging fiskeldisins skapar störf í sveitarfélaginu, bæði á framkvæmdatíma og til lengri tíma litið. Jákvæð áhrif á íbúapróun eru því líkleg.	+ Uppbygging fiskeldisins skapar störf í sveitarfélaginu, bæði á framkvæmdatíma og til lengri tíma litið. Jákvæð áhrif á íbúapróun eru því líkleg.
<i>Eignir og efnisleg verðmæti</i>	- Verðmæti tapast ef mannvirki eru vannýtt og illa viðhaldið.	++ Mannvirki sem þegar eru til staðar eru nýtt og endurbætt, þannig eykst verðmæti þeirra.	+ Uppbygging á svæðinu eykur efnisleg verðmæti í sveitarfélaginu.
<i>Gróður og dýralíf</i>	0 Engin breyting.	0/-/? Rask á framkvæmdatíma en óveruleg breyting til lengri tíma litið, þar sem svæðið er þegar raskað. Fiskeldi á landi sem starfrækt er í	0/-/? Rask á framkvæmdatíma en óveruleg breyting til lengri tíma litið, þar sem svæðið er þegar raskað. Fiskeldi á landi sem starfrækt er í

Norður-Botn

		<p>samræmi við skilyrði laga hefur takmörkuð áhrif á vatn og lífríki þess. Botnsá er fiskgengd en lítil veiði er í ánni. Ekki er því líkleg hættu á röskun á henni en æskilegt er að vakta lífríkið.</p>	<p>samræmi við skilyrði laga hefur takmörkuð áhrif á vatn og lífríki þess. Botnsá er fiskgengd en lítil veiði er í ánni. Ekki er því líkleg hættu á röskun á henni en æskilegt er að vakta lífríkið.</p>
<i>Landslag</i>	<p>0 Engin breyting. Skortur á viðhaldi mannvirkja getur þó haft neikvæð áhrif á ásýnd svæðisins sem er mjög sýnilegt.</p>	<p>0/- Áhrif uppbyggingar hefur takmörkuð áhrif þar sem um er að ræða stækkun á núverandi mannvirkjum. Mannvirkin geta þó orðið meira áberandi vegna stækkunarinnar en bætt viðhald getur dregið úr neikvæðum áhrifum.</p> <p>Framkvæmdin kallar á frekari borun eftir vatni sem getur haft neikvæð áhrif á landslagið, en áhrifin eru þó takmörkuð þar sem ekki er um ný svæði að ræða.</p>	<p>- Uppbygging á svæðinu mun breyta ásýnd þess. Áhrifin verða þó ekki umtalsverð þar sem svæðið er þegar raskað.</p> <p>Framkvæmdin kallar á frekari borun eftir vatni sem getur haft neikvæð áhrif á landslagið, en áhrifin eru þó takmörkuð þar sem ekki er um ný svæði að ræða.</p>
<i>Vatn</i>	<p>0 Engin breyting.</p>	<p>- Takmörkuð áhrif, vatns aflað með borholum. Affall frá eldisstöðinni verður áfram leitt til sjávar og mun því aukast að einhverju marki.</p> <p>Viðbótarvatn kann að verða fengið frá hugsanlegri virkjun í Kelduá, utan skipulagssvæðisins. Áhrif þess verða metin í deiliskipulagi fyrir virkjunina ef þörf krefur.</p>	<p>- Takmörkuð áhrif, vatns aflað með borholum. Affall frá eldisstöðinni verður leitt til sjávar við ósa Kelduár.</p> <p>Viðbótarvatn kann að verða fengið frá hugsanlegri virkjun í Kelduá, utan skipulagssvæðisins. Áhrif þess verða metin í deiliskipulagi fyrir virkjunina ef þörf krefur.</p>
<i>Innviðir, heilsa og öryggi</i>	<p>0 Engin breyting.</p>	<p>0 Engin breyting.</p>	<p>0 Engin breyting.</p>
<i>Útivist og upplifun</i>	<p>0 Engin breyting.</p>	<p>0/- Svæðið er þegar byggt þannig að áhrif uppbyggingar eru óveruleg. Rými til</p>	<p>0 Uppbygging á Keldeyri mun hafa takmörkuð áhrif á útivist. Svæðum við ána og</p>

stækkunar mannvirkja er þó takmarkað og mun stækkun því geta gengið á rými til útivistar við ströndina.	ströndina er hlíft. Framkvæmdin kallar á frekari borun eftir vatni sem getur haft neikvæð áhrif á útivist og upplifun, en áhrifin eru þó takmörkuð þar sem ekki er um ný svæði að ræða.
Framkvæmdin kallar á frekari borun eftir vatni sem getur haft neikvæð áhrif á útivist og upplifun, en áhrifin eru þó takmörkuð þar sem ekki er um ný svæði að ræða.	

Skýringar

++ Veruleg jákvæð áhrif	-- Veruleg neikvæð áhrif
+ Jákvæð áhrif	- Neikvæð áhrif
0 Engin eða óveruleg áhrif	? Óvissa um áhrif / vantar upplýsingar

Samanburður valkosta í töflu 2-2 leiðir í ljós að álitlegast er að nýta þau mannvirki sem þegar eru til staðar. Frekari uppbyggingarmöguleikar þar eru þó takmarkaðir. Uppbygging á Keldeyri hefur takmörkuð neikvæð áhrif og er það því fýsilegur kostur þegar möguleikar á núverandi stað hafa verið fullnýttir. Uppbygging á svæðinu hefur almennt ekki mikil neikvæð áhrif en jákvæð áhrif á íbúapróun eru líkleg. Óbreytt ástand, þ.e. engin uppbygging felur í sér mjög takmarkaðar breytingar nema hugsanlega rýrnun verðmæta. Nánari umfjöllun um áhrif uppbyggingar er að finna í næsta kafla.

2.4 Áhrif uppbyggingar (valkostir 2 og 3)

2.4.1 Náttúra

Vatnafar og fiskar

Fiskeldi hefur verið stundað um tíma á jörðinni. Vatn er fengið úr borholum (heitt og kalt) sem og umframvatn frá virkjun í Hjallatúni. Áfram er gert ráð fyrir sambærilegri vatnöflun með fjölgun borhola. Vatnsöflunarmöguleikar hafa verið rannsakaðir af Orkustofnun og Ísor. Möguleikar til vatnsöflunar eru taldir góðir en ekki er fjallað um áhrif þeirra á umhverfið. Ætla má að umhverfisáhrifin séu hverfandi, þar sem vatn til öflunar er nægt. Affallsvatn er leitt til sjávar og eru áhrif á vatnsbúskap og ár á svæðinu því mjög takmörkuð.

Lax gengur síðsumars í ána, en veiði er þó lítil. Sumarið 2014 var gerð athugun á búsvæðum og seiðabúskap í Botnsá. Nokkuð fannst af bleikjuseiðum, eitt urriðaseiði en ekkert laxaseiði. Fiskgegnd árinna er um 3 km eða að mynni Botnsgljúfurs. Áin hefur verið þrengd vegna efnistöku sem getur haft áhrif á seiðin. Áhrif seiðaeldis á landi hefur hverfandi áhrif á lífríki sjávar eða árinna, sé öllum kröfum um frárennsli fylgt. Engin fiskgegnd er í Kelduá. Æskilegt er þó að vakta lífríkið á svæðinu.

Dýralíf og gróður

Ekki er líklegt að uppbygging eldisstöðvarinnar hafi áhrif á dýralíf á svæðinu, nema í takmörkuðum mæli á framkvæmdatímanum og á mjög afmörkuðu svæði. Bæði svæðin eru nokkuð röskuð og liggur þjóðvegurinn nærri þeim báðum. Á núverandi svæði eru eldistjarnir í fjörunni og byggingar og gömul tún ofan við þær. Á Keldeyri eru aflagðar eldistjarnir í fjörunni en ofan við þær eru holt og mólendi, eins og einkennandi er fyrir landsvæðið.

Landslag

Landslagið á svæðinu ber sterk einkenni fyrri nota og er því ekki um ósnortið land að ræða. Stækkun bygginga og nýbyggingar munu þó breyta ásýnd svæðisins, sérstaklega á Keldeyri. Svæðin, þar sem gert er ráð fyrir frekari borun eftir vatni, eru einnig röskuð vegna fyrri borana. Samhliða nýjum borunum má lagfæra fyrra rask. Eftir viðeigandi frágang verða borholur lítt sýnilega.

2.4.2 Fornminjar

Heimildir benda til að jörðin hafi verið í byggð frá a.m.k. miðöldum. Niðurstöður fornleifakönnunar benda til að nokkuð af minjum gæti verið í hættu vegna stækkunar mannvirkja á heimatúninu. Engar minjar eru skráðar á Keldeyri og er því líklegt að hlífa megi minjum með því að færa hluta framkvæmdanna þangað.

2.4.3 Áhrif á aðra nýtingu

Fyrirhuguð uppbygging er nokkuð nálægt Hjallatúni sem er í byggð. Uppbyggingin getur haft áhrif á gæði eignarinnar, en það er verulega háð útfærslu. Snyrtileg mannvirki sem falla vel að landslagi og hafa jákvæða ímynd geta aukið eftirspurn og þar með verðmæti eignarinnar. Að sama skapi geta mannvirki sem ekki eru í notkun og með takmarkað viðhald haft neikvæð áhrif. Mikilvægt er því að vanda uppbygginguna í sátt við aðliggjandi land.

Fjörum neðan við bæði svæðin hefur verið breytt í eldistjarnir og hafa þær því takmarkað útivistargildi í dag. Með því að deila framkvæmdunum á bæði röskuðu svæðin er aðliggjandi fjörum hlíft við frekara raski. Áfram er gert ráð fyrir óheftri för gangangi fólks meðfram sjónum og eru því áhrif á útivist hverfandi.

Uppbyggingin mun ekki hafa áhrif á landbúnað á svæðinu en áfram verður mögulegt að nýta túnin.

Uppbygging svæðisins hefur takmörkuð áhrif á samgöngur, þó hún verði áfram nærri þjóðvegi. Öll uppbygging verður utan við 30 m frá miðlínu vegar. Ekki er gert ráð fyrir nýjum tengingum inn á þjóðveginn en umferð mun aukast í einhverjum mæli.

2.5 Niðurstaða umhverfismats

Uppbygging fiskeldis í Norður-Botni er ekki líkleg til að hafa mikil áhrif á náttúru, menningarminjar eða aðra nýtingu. Með því að byggja fiskeldisstöðina á tveimur

Norður-Botn

stöðum, þ.e. á núverandi stað og á Keldeyri, má draga talsvert úr neikvæðum áhrifum. Þannig verða núverandi mannvirki áfram nýtt en fjörum og menningarminum hlíft. Áhrifin verða fyrst og fremst sjónræn en þó ekki verulega neikvæð. Áhrif uppbyggingarinnar er einnig líkleg til að hafa jákvæð áhrif á íbúapróun vegna fjölgunar starfa á svæðinu.

Til að tryggja að framfylgd skipulagsins hafi ekki ófyrirséð neikvæð áhrif á náttúru svæðisins er æskilegt að lífríki Botnsár og leirur á svæðinu verði vaktaðar með ásættanlegum hætti.

3. Deiliskipulag

3.1 Landnotkun

Deiliskipulagið tekur til þess hluta jarðarinnar Norður-Botns í Tálknafirði sem ætlað er fyrir fiskeldi og framkvæmdir því tengdu. Skipulagsvæðið liggur næst ströndinni og um láglandi í Botnsdal.

Gert er ráð fyrir að nýta áfram þau mannvirki sem eru til staðar til að byggja upp nýja fiskeldisstöð. Eldisstöðin verður öll staðsett á landi, á heimatúninu þar sem núverandi stöð er staðsett og á Keldeyri. Auk þess verða núverandi eldistjarnir áfram nýttar. Gert er ráð fyrir að nýta jarðvarmann á jörðinni til starfseminnar.

Fyrirvari er settur um að gerðar verði rannsóknir á lífríki svæðis við árósa Botnsár, þá sér í lagi á leirum sem enn eru óraskaðar. Skal sú rannsókn liggja fyrir þegar sótt er um stækkun á eldi sem fer yfir það magn sem telst tilkynningarskylt samkvæmt 2. Viðauka laga nr. 106/2000, liður 1 g.

3.2 Lóðir

Engar lóðir eru skilgreindar á svæðinu.

3.3 Byggingarreitir

Byggingarreitur I er skilgreindur fyrir fyrsta áfanga stækkunar núverandi eldisstöðvar. Stærð byggingarreits er rúmir 19.500 m² en þar er heimilt að reisa allt að 8000 m² eldisstöð. Í eldisstöðinni er gert ráð fyrir eldiskerjum, allt að 400 m³ hvert og þeim búnaði sem þarf til 200 tonna ársframléiðslu skv. rekstrarleyfi⁸.

Byggingarreitur II er staðsettur ofan eldistjarna á Keldeyri en hann er skilgreindur fyrir annan áfanga stækkunar núverandi eldisstöðvar. Stærð reitsins er tæpir 14.000 m² en þar er heimilt að reisa allt að 8000 m² eldisstöð. Í eldisstöðinni er gert ráð fyrir eldiskerjum, allt að 400 m³ hvert og þeim búnaði sem þarf til 200 tonna ársframléiðslu.

Tafla 3-1 Byggingarreitir

	Stærð bygginga í dag í m ²	Hámarksstækkun bygginga í m ²	Hámarkshæð bygginga í m	Hámarksstærð bygginga innan byggingarreits í m ²
Byggingarreitur I	836,9	7163,1	Vegghæð: 6 Mænishæð: 9	8000
Byggingarreitur II	0	8000	Vegghæð: 6 Mænishæð: 9	8000

⁸ Rekstrarleyfi til fiskeldis. Rekstrarleyfisnúmer: IS-36085, Dýrfiskur ehf. Útgefið af Fiskistofu 9. maí 2012.

Í grein 5.3.2.14. um skipulag við vötn, ár og sjó í skipulagsreglugerð nr. 90/2013 kemur fram að utan þéttbýlis skuli ekki byggt nær sjó en 50 m og að ekki verði hindruð leið fótgangandi meðfram þeim. Í grein 5.3.2.5. um samgöngur í sömu reglugerð segir að byggingar, af því tagi sem hér er gert ráð fyrir, skuli ekki staðsetja nær þjóðvegum en 50 m.

Byggingarreitur I er innan við 50 m frá núverandi sjávarbakka og nær nánast að honum á litlum kafla. Svæðið er þó að mestu leyti manngert, þ.e. eldistjarnir, og því ekki um upprunalega strandlínu að ræða. Byggingarreitur II á Keldeyri er ekki nær vatnsbakka en 50 m.

Byggingarreitur I er einnig innan við 50 m frá þjóðvegi. Núverandi eldisstöð er það einnig en nýr byggingarreitur er þó fjær vegi en núverandi byggingar. Neðan þjóðvegur liggur 50 m línán á kafla mjög nærri sjó. Á Keldeyri liggur byggingarreitur ekki nær þjóðvegi en 100 m.

Þessi staðsetning byggingarreits I er mikilvæg til að hægt sé að nýta núverandi mannvirki, bæði byggingar, veitur og eldistjarnir. För almennings meðfram sjávarbakkanum verður ekki hindruð, nema hugsanlega tímabundið við sérstakar aðstæður í starfseminni. Ekki er líklegt að nálægð vegar hafi neikvæð áhrif á starfsemina þar sem hún fer að mestu leyti fram innan dyra. Svæðið verður vel sýnilegt frá þjóðveginum en þar hefur þó verið starfsemi til langs tíma. Jafnframt er í gildandi aðalskipulagi gert ráð fyrir áframhaldandi iðnaðarstarfsemi á þessu svæði, sbr. kafla 1.4 Staða skipulags. Ofan vegar er talsvert landrými sem er án ofangreindra hindrana. Það land er þó nýtt sem tún, í samræmi við gildandi aðalskipulag sem gerir ráð fyrir landbúnaðarsvæði þar.

Mikilvægt er fyrir sveitarfélagið og atvinnuuppbyggingu á svæðinu að áfram verði mögulegt að starfrækja iðnað sem nýtir jarðvarmann á jörðinni, sbr. markmið gildandi aðalskipulags um iðnaðarsvæði, og kafla 1.4 Staða skipulags hér að framan.

Núverandi byggingar eldisstöðvarinnar eru í um 16 m fjarlægð frá miðlínu þjóðvegur, þar sem þær eru næstar honum. Að öðru leyti er byggingarreitur I í meira en 30 m fjarlægð frá þjóðvegi. Leita skal leyfis veghaldara um mannvirki sem eru nær þjóðvegi en 30 m í samræmi við 32. gr. Vegalaga nr. 80/2007.

Stök skúrbygging austan við byggingarreit I er víkjandi vegna nálægðar fornminjar (merkt F1).

3.4 Gerð bygginga og hæðarlega

Byggingar skulu falla vel að landslagi og nálægri byggð. Lögð er áhersla á að hæðarlega bygginga sé í eðlilegu samhengi við hæðarlegu landsins, en þó tekið mið af hækkun sjávarborðs á líftíma þeirra.

3.5 Bílastæði og vinnusvæði

Fjöldi bílastæða skal vera í samræmi við þá starfsemi sem er á svæðinu. Vinnu- og lagersvæði skulu staðsett neðan þjóðveggar, sem næst byggingum. Aðkoma að byggingum frá þjóðvegi er um núverandi vegslóða sem sýndir eru á uppdrætti.

Bílastæði og vinnusvæði eru ekki sýnd á uppdrætti, en þau skulu sýnd á aðalteikningum.

3.6 Eldistjarnir

Gert er ráð fyrir að núverandi eldistjarnir verði áfram nýttar til eldis. Þær eru staðsettar annars vegar í fjörunni neðan eldisstöðvarinnar á um 2 ha svæði og hins vegar í fjörunni á Keldeyri á tæpum hektara lands. Ekki er gert ráð fyrir verulegum breytingum á tjörnunum, en nýting þeirra skal vera í samræmi við rekstrarleyfi.

3.7 Borholur

Reiknað er með að nýta þær borholur sem eru þegar til staðar á jörðinni. Að auki er gert er ráð fyrir nýjum holum á tveimur svæðum, við Botnsgljúfur og suðvestan við eldistjarnirnar við núverandi stöð. Lagnir frá nýjum holum við Botnsgljúfur verða sameinaðar núverandi lagnaleið að eldisstöðinni.

3.8 Efnistaka

Öll efnistaka er háð framkvæmdaleyfi sveitarstjórnar skv. lögum nr. 44/1999 um náttúruvernd. Að auki er efnistaka, sem getur haft áhrif á lífríki í ám og vötnum, háð leyfi Landbúnaðarstofnunar skv. lögum nr. 61/2006 um lax- og silungsveiði.

Tafla 3-2 Námur

	Stærð í m ²	Leyfilegt efnismagn	Gerð efnis	Vinnslutími	Frágangur
Náma ofan þjóðveggar	15.000 m ²	15.000 m ³	Möl/sandur	Ótíma-bundinn. Vinnsla eftir þörfum landeiganda.	Í vinnsluhléum skal gengið snyrtilega frá námusvæðinu, þannig að árfarvegurinn verði sem eðlilegastur. Gengið skal að fullu frá hverjum námuhluta við lok efnistöku.
Náma neðan þjóðveggar	4.000 m ²	4.000 m ³			

Tvær efnisnámur eru innan skipulagssvæðisins skv. gildandi aðalskipulagi. Efni til framkvæmda verður tekið á byggingarsvæði og/eða sótt í námurnar. Áætluð

efnisþörf vegna byggingaframkvæmda er innan við 1000 m³ og telst því minniháttar.

Gæta skal sérstakrar varúðar við efnistöku sem getur haft áhrif á fiskgengd og almennt lífríki Botnsár. Þegar hlé er gert á efnistöku skal gengið snyrtilega frá svæðinu og leitast við að frágangurinn hafi sem minnst neikvæð áhrif á lífríki árinna. Þegar efnistöku er lokið í hverjum námuhluta skal frágangur hefjast innan 6 mánaða. Leitast skal við að afmá sýnileg ummerki efnistökkunnar og þess gætt að neikvæð áhrif á umhverfið verði í lágmarki. Það skal m.a. gert með því að landmótun sem endurheimtir eðlilegt rennsli árinna, aðeins verði notast við grenndargróður við uppgræðslu, áburðarnotkun verði í lágmarki og það tryggt að hann berist ekki út í ána.

3.9 Veitur

Öll fráveita skal vera í samræmi við reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp og kröfur heilbrigðiseftirlits Vestfjarða.

Afrennsli frá fiskeldinu skal vera fiskhelt og hreinsað áður en það berst í viðtaka. Vatn sem nýtt er til eldisins skal hreinsað í lífhreinsun (biofilters) í stöðinni og endurnýtt í eldið eins og kostur er. Umframvatn skal hreinsað með tromlusíum (drumfilters) og síðan leitt í setþró. Affall af setþrónni skal leitt til sjávar. Ávallt skal þó miða fráveituna við bestu fánlegu tækni miðað við starfsemi, þannig að tryggt verði að hætta á mengun verði í lágmarki.

Almenn fráveita skal leidd í rotþró og skal staðsett innan byggingarreits viðkomandi byggingar.

Vatn til rekstrarins verður tekið úr borholum innan jarðarinnar, auk þess vatns sem fengið verður frá virkjuninni í landi Hjallatúns. Að auki er gert ráð fyrir að mögulegt verði að nýta vatn úr hugsanlegri virkjun Kelduár sem er utan skipulagssvæðisins, sjá kafla 1.4 Staða skipulags.

Við lagningu veitulagna skal leitast við að valda sem minnstum ummerkjum á landinu.

3.10 Vegir

Ekki er gert ráð fyrir nýjum vegum eða slóðum á svæðinu, en núverandi vegir nýtast til framkvæmda og reksturs tengdu fiskeldi. Vegslóði fram Botnsdal að Botnsgljúfri skal einungis nýttur til framkvæmda og viðhalds á borholum.

3.11 Lýsing

Lýsing er heimil á svæðinu en hún skal hæfa tilefninu á hverjum stað, bæði hvað varðar ljósmagn og útlit. Gæta skal sérstaklega að hún valdi ekki óþarfa ljósmengun.

3.12 Aðföng og úrgangur

Öll aðföng til stöðvarinnar koma frá birgjum annars staðar, bæði innflutt og frá innlendum birgjum.

Meðhöndlun úrgangs skal vera í samræmi við kröfur heilbrigðiseftirlits Vestfjarða og tilmælum sveitarfélagsins um viðurkenndan urðunarstað. Úrgangur skal ekki urðaður innan skipulagssvæðisins. Beita skal bestu fáanlegri tækni við meðhöndlun úrgangs og stefna að lágmarkun úrgangs. Gæta skal fyllsta hreinlætis á öllum athafnasvæðum.

3.13 Gönguleiðir

Ekki er gert ráð fyrir nýjum gönguleiðum, öðrum en þeim sem birtar eru í gildandi aðalskipulagi. Innan skipulagssvæðisins fylgja þær þjóðveginum og vegslóða fram Árbrúnadal. Gönguleiðir eru því ekki merktar sérstaklega á uppdrætti.

3.14 Frágangur

Landmótun skal vera í lágmarki á jörðinni, nema næst eldisstöðvum þar sem land verður jafnað vegna aðkomu og vinnslu. Lögð er áhersla á að hafist verði handa við frágang svæðisins um leið og framkvæmdum lýkur.

Eldistjarnir eru að mestu mótaðar en leitast skal við að gera frágang þeirra sem snyrtilegastan.

Ganga skal frá borholusvæðum þannig að sem minnst ummerki verði eftir framkvæmdir. Þetta á einkum við um borholur, lagnaleiðir og aðkomu en lega leiða skal valin með það í huga að valda sem minnstum skaða á náttúrunni.

Þar sem vinnutæki þurfa að fara um óbrotið land skal það gert í þurrviðri og leiðin valin með það í huga að valda sem minnstum skaða á náttúrunni. Leitast skal við að afmá öll ummerki eftir tæki utan vegslóða.

Þar sem sár myndast í gróðurhulu skal landið grætt með grenndargróðri. Þetta á einnig við um eldri sár í gróðurhulunni, s.s. vegna fyrri borana.

3.15 Menningarminjar

Fornleifum má enginn - hvorki landeigandi, ábúandi, framkvæmdaraðili né nokkur annar - spilla, granda eða breyta, hylja, laga, aflaga eða flytja úr stað nema með leyfi Minjastofnunar Íslands, skv. 21. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012.

Skráðir eru 22 minjastaðir á jörðinni en staðsetning aðeins 7 þeirra er þekkt. Minjastaðir F1, F2 og F10 geta verið í hættu vegna framkvæmda og skal því tryggja að þeir verði ekki fyrir raski, t.d. með girðingu umhverfis þær eða áberandi merkingu á framkvæmdatíma. Friðhelgað svæði umhverfis fornleifar sem njóta friðunar skal vera 15 metrar, í samræmi við 22. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012.

Ef fornminjar sem ekki hafa verið skráðar finnast við framkvæmd á svæðinu skal stöðva hana án tafar og tilkynna til Minjastofnunar Íslands, í samræmi við 24. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012. Óheimilt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands.

3.16 Vöktun

Til að fyrirbyggja að fiskeldi á jörðinni hafi neikvæð á lífríkið er lagt til að gerðar verði rannsóknir á lífríki svæðis við árósa Botnsár, þá sér í lagi á leirum sem enn eru óraskaðar, áður en til stækkunar kemur skv. skipulaginu. Rannsókninni skal fylgt eftir með viðurkenndri vöktun á lífríkinu á meðan seiðaeldi er starfrækt og þar til gengið hefur verið fullnægjandi frá svæðinu ef starfsemin hættir.

Á meðan á efnistöku námunum við Botnsá stendur, skal vakta áhrif hennar á lífríki árinna með viðurkenndum hætti.

Heimildaskrá

Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006-2018.

Böðvar Þórisson, ágúst 2014. Athugun á búsvæðum og seiðabúskap í Botnsá í Norðurbotni í Tálknafirði. Unnið fyrir Dýrfisk. Náttúrustofa Vestfjarða NV nr. 11-14.

Fjarhitun hf. 1992. Skipulags- og byggingarreglur á lágsvæðum þar sem hætta er á flóðum, 1. áfangi. Skipulag ríkisins.

Fjarhitun hf. 1995. Lágsvæði – 2. Áfangi. Skipulags- og byggingarráðstafanir og sjóvarnir. Vita- og Hafnamálastofnun, Skipulag ríkisins og Viðlagatrygging Íslands.

Fólkið. Landið og sjórinn. Vestfjarðarit III Vestur- Barðastrandarsýsla 1901 – 2010.

Halldór Björnsson, Árný E. Sveinbjörnsdóttir, Anna K. Daníelsdóttir, Árni Snorrason, Bjarni D. Sigurðsson, Gísli Viggósson, Jóhann Sigurjónsson, Snorri Baldursson, Sólveig Þorvaldsdóttir og Trausti Jónsson, 2008. Hnatrænar loftslagsbreytingar og áhrif þeirra á Íslandi – Skýrsla vísindanefndar um loftslagsbreytingar. Umhverfisráðuneytið.

Minnisblað PHH 10. júní 2012. Norður-Botn í Tálknafirði. Enn um möguleika á ferskvatnsöflun fyrir fiskeldisstöðina. ÍSOR.

Minnisblað PHH 23. ágúst 2012. Um borholurnar í Norðurbotni í Tálknafirði. ÍSOR.

Norður-Botn í Vesturbyggð. Landamerkjabréf, dags. maí 1886, endurritað.

Ragnar Edvardsson, október 2012. Fornleifakönnun á minjum í landi Norður-Botns í Tálknafirði. Unnið fyrir Dýrfisk hf.

Rekstrarleyfi til fiskeldis. Rekstrarleyfisnúmer: IS-36085, Dýrfiskur ehf. Útgefið af Fiskistofu 9. maí 2012.

Stofnskjal um fasteign. Dags. 12. ágúst 2001. Hjallatún

Tölvupóstur frá Jóni Gunnari Egilssyni, Veðurstofu Íslands þann 30.8.2012: Fyrirspurn um nauðsyn ofanflóðahættumats fyrir fiskeldisstöð í botni Tálknafjarðar.

Þórólfur H Hafstað og Kristján Sæmundsson 2001. Norðurbotn í Tálknafirði. Um ferskvatnsöflun fyrir fiskeldi. Orkustofnun.

